

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžso/1/2015
Identifikačné číslo spisu:	2013200577
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2013200577.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: P. B., X. R. XXX/XX, V. - F., zastúpeného advokátkou JUDr. Danielou Lopezovou, Ďatelinová 2, Bratislava, proti žalovaným: 1/ Sociálna poisťovňa, ústredie, 29. augusta č. 8, Bratislava, 2/ Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, Záhradnícka č. 31, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej 1/, č. 35573-2/2003-BA zo dňa 26. júla 2013 a žalovanej 2/, č. BAM-OVPO-73/2013 zo dňa 17. júna 2013, o odvolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. k. 20S/34/2013-85 zo dňa 28. októbra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. októbra 2014, č. k. 20S/34/2013-85, v napadnutej časti, ktorým krajský súd rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. BAM-OVPO-73/2013 zo dňa 17. júna 2013 podľa § 250j ods. 3 O.s.p. zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania žalovaného v 2. rade z r u š u j e a vec v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd alebo súd prvého stupňa) podľa § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej 2/, č. BAM-OVPO-73/2013 zo dňa 17.06.2013 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne konanie voči žalovanej 1/ zastavil. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd tak, že žalovanej 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 331,13 eur do troch dní po právoplatnosti rozhodnutia k rukám právnej zástupkyne žalobcu. Žalovanej 1/ náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd postupom podľa § 247 a nasl. OSP žalobou preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej 2/ a súčasne preskúmal stanovisko žalovanej 1/ ako i postup, ktorý im predchádzal. Zistil, že rozhodnutím žalovanej 2/ bolo predpísané penále za obdobie január 2004 až december 2004 a január 2005 vo výške 7.450,89 eur z dôvodu, že žalobca ako zamestnávateľ neodviedol včas poistné a príspevky. Spolu s týmto rozhodnutím bol žalobcovi doručený fomulár „Žiadosť o odpustenie povinnosti zaplatiť penále, alebo zníženie výšky penále“ na základe ktorého požiadal žalovanú 2/ o odpustenie povinnosti zaplatiť

penále. Predpísané penále žalovaná 2/ znížila zo sumy 7.302,05 eur na 5.841,64 eur s povinnosťou jeho úhrady do 14 dní od doručenia.

Krajský súd zo žaloby zistil, že žalobca namieta porušenie jeho práv spočívajúcich v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia žalovanej 2/, ktoré sa malo týkať povinnosti uhradiť penále za určené obdobie vo výške 5.990,48 eur. Pred podaním žaloby na súd opakovane požiadal žalovanú 1/ o odpustenie penále z dôvodu, že poistné uhradil v exekučnom konaní. Poslednú splátku zaplatil súdnemu exekútorovi dňa 22.02.2010, t.j. ešte do 30.04.2010, ktorá lehota bola stanovená na zaplatenie dlžného poistného pre možnosť použitia „generálneho pardonu“ (§ 293bl zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom positení).

V prejednávanej právnej veci, pred doručení žaloby, krajský súd vyzval žalovaného 1/ a 2/, aby sa v lehote 15 dní písomne vyjadrili k žalobe a zaslali súdu v stanovenej lehote originál kompletného spisového materiálu k napadnutému rozhodnutiu. Z predbežného vyjadrenia žalovanej 2/ bolo preukázateľne zistené, že rozhodnutím číslo: 704-0212417213-GCX04/13 zo dňa 24.04.2013 (toto rozhodnutie nebolo predmetom súdneho prieskumu) bolo žalobcovi predpísané penále za obdobie 01/2004 až 12/2004 a 01/2005. Prílohou rozhodnutia bola tabuľka. Na základe Žiadosti o odpustenie povinnosti zaplatiť penále alebo zníženie výšky penále zo dňa 22.05.2013, preskúmaným rozhodnutím č. BAM-OVPO-73/2013 zo dňa 17.06.2013 predpísané penále boli znížené na 80% pôvodnej výšky, t.j. zo sumy 7.302,05 eur na sumu 5.841,64 eur. Z dôvodu nesprávne označeného obdobia, za ktoré boli penále predpísané (absentovalo obdobie 01/2005) žalovná 2/ vykonala opravu pôvodne predpísanej sumy penále vo výške 5.841,64 eur jej zvýšením o sumu 148,84 eur na sumu 5.990,48 eur.

Návrh na obnovu konania č. 704-0212417213-GCO04/13 a 73/2013 zo dňa 05.09.2013 žalovaná 2/ zamietla rozhodnutím č. 705-0285023313-GC04/13 zo dňa 04.11.2013. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca 11.12.2013 odvolanie, o ktorom do spisovania vyjadrenia k žalobe nebolo rozhodnuté. Žalovaná 2/ navrhla súdu konanie o žalobe z dôvodu vyriešenia predbežnej (prejudicionalnej) otázky prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b/ prvá veta alebo § 109 ods. 2 písm. c/ OSP až do rozhodnutia o odvolaní žalobcu.

Žalovaná 1/ krajskému súdu oznámila, že konanie vo veci návrhu na obnovu konania u žalovanej 2/ je prerušené z dôvodu vedenia konania na krajskom súde sp. zn. 20S/34/2013, v ktorom sa bude konať o predbežnej otázke. Spolu s vyjadrením bolo krajskému súdu doručené rozhodnutie č. 17553-2/2014-BA zo dňa 04.03.2014 o prerušení konania, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13.03.2014.

Napriek opakovaným výzvam adresovaným žalovaným 1/ a 2/, spisy správnych orgánov krajskému súdu predložené neboli. Krajský súd rozhodnutie žalovanej 2/ preto zrušil podľa § 250j ods. 3 OSP a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Konanie voči žalovanej 1/ zastavil podľa § 250d ods. 3 OSP z dôvodu, že stanovisko žalovanej 1/ zo dňa 26.07.2013, č. 35573 2/2003-BA nenesie znaky rozhodnutia, ktoré by bolo preskúmateľné súdom. Neboli ním porušené subjektívne práva. Stanovisko nie je rozhodnutím, nemá náležitosti vyžadované podľa ust. § 244 ods. 3 OSP a podľa § 248 písm. a/ OSP. Súdny takýto stanoviská nepreskúmajú.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 250k ods. 1 OSP a uložil žalovanej 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 331,13 eur titulom právneho zastúpenia. Žalovanej 1/ náhradu trov konania podľa § 246c ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. c/ OSP nepriznal

II.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalovaná 2/ v zákonnej lehote odvolanie žiadajúc žalobu zamietnúť a nepriznať žalobcovi trovy konania.

Opakovane poukázala na svoje vyjadrenie k žalobe v ktorom zdôraznila, že ide o predbežné vyjadrenie, v ktorom sú uvedené skutočnosti rozhodujúce pre zistenie skutkového a právneho stavu veci tak, aby po skončení konania na rozhodovacej úrovni v Sociálnej poisťovni, ústredie ako odvolacieho orgánu, mohol o žalobe rozhodnúť krajský súd. Z uvedeného dôvodu žiadal podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP konanie na súde prerušiť. V súvislosti s rozhodnutím súdu tvrdila, že na predloženie administratívneho spisu

nikdy nebola vyzvaná a na pojednávaní 28.10.2014 krajský súd neumožnil administratívny spis predložiť.

III.

Žalobca a žalovaná 1/ sa k odvolaniu proti rozsudku krajského súdu nevyjadrili.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalovanej 2/ a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej 2/ je dôvodné a napadnuté rozhodnutie krajského súdu je treba považovať za nezákonné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci je posúdenie správnosti rozsudku krajského súdu, ktorým podľa § 250j ods. 3 OSP zrušil rozhodnutie žalovanej 2/ zo dňa 17.06.2013 č. BAM-OVPO-73/2013 a vec vrátil na ďalšie konanie. Konanie voči žalovanej 1/ zastavil.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie žalovaného správneho orgánu 2/, ktorým podľa ust. § 277, § 178 ods. 1 písm. a/ bod 11 a § 210 ods. 1 písm. i/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov žalovaná 2/ po preskúmaní žiadosti o odpustenie povinnosti zaplatiť penále rozhodla o znížení výšky predpísaného penále zo sumy 7.302,05 eur na výšku penále 5.841,64 eur. Žiadosti o odpustenie penále tak vyhovelá vo výške 1.460,41 eur.

Podľa § 247 ods. 1, 2, 3 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Podľa § 249 ods. 1, 2 OSP konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou. Žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

Podľa § 250d ods. 1 OSP žalovaný je povinný v súdom určenej lehote predložiť súdu svoje spisy spolu so spismi orgánu prvého stupňa. Za nesplnenie tejto povinnosti mu súd môže uložiť pokutu do výšky 1.640,- eur, a to aj opakovane. Proti rozhodnutiu o uložení pokuty je prípustné odvolanie. Odvolanie voči rozhodnutiu o uložení pokuty vo veci konajúci súd predloží na rozhodnutie príslušnému odvolaciemu súdu až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Podľa § 250j ods. 3 OSP súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správne mu orgánu na ďalšie konanie, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené. Súd zruší rozhodnutie správneho orgánu a konanie zastaví, ak rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený. Rozsahom a dôvodmi žaloby v týchto prípadoch nie je súd viazaný.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zákon zásadne stanovuje povinnosť predložiť súdu svoje spisy. Pod pojmom spisy žalovaného správneho orgánu podľa § 250d ods. 1 OSP treba rozumieť úplný žurnalizovaný a originálny spisový materiál správneho orgánu v danej veci, vrátane dokladov o doručení rozhodnutí. Súd má právo preveriť správnosť a úplnosť skutkových okolností, z ktorých

správny orgán pri vydaní rozhodnutia vychádzal.

Podľa názoru odvolacieho súdu zrušenie rozhodnutia žalovanej 2/ podľa § 250j ods. 3 OSP nemá v danom prípade procesné opodstatnenie. V konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP súd pre riešenie otázok, ktoré nie sú upravené v tejto časti OSP, použije primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti OSP. Súd kedykoľvek prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (§ 103 OSP). Súdy v správnom súdnictve môžu za nesplnenie povinnosti predložiť súdu svoje spisy v takom stave, ako sú na správnom orgáne vedené, uložiť pokutu do výšky 1.640,- eur a to aj opakovane. Ukladanie poriadkových opatrení má prevažne výchovnú funkciu.

Senát odvolacieho súdu z predloženého spisového materiálu zistil, že v prípade, ak krajský súd dospel k záveru, že požadovaný spis mu nebol predložený, mal možnosť uložiť za nesplnenie tejto povinnosti pokutu.

Senát odvolacieho súdu zároveň považuje za potrebné zdôrazniť, že citované ustanovenie § 250d ods. 1 OSP nepredpokladá zrušenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu pri každom, resp. už pri prvom nepredložení požadovaného administratívneho spisu. Automatické vyvodzovanie uvedeného dôsledku by totiž mohlo viesť k zbytočným prietahom v konaní, pričom účelom súdneho konania je predovšetkým zabezpečiť účastníkom rýchlu, spravodlivú a účinnú ochranu ich práv a oprávnených záujmov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že dôvody uplatnené v rámci odvolacieho konania žalovanej 2/ sú opodstatnené v tom, že zo strany krajského súdu neboli splnené zákonné podmienky pre postup v zmysle § 250j ods. 3 OSP, t.j. pre zrušenie rozhodnutia žalovanej 2/ z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nepredloženie spisov.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu postupovať v intenciách názoru odvolacieho súdu uvedeného vyššie a vo veci opätovne rozhodnúť. V novom rozhodnutí vo veci krajský súd rozhodne aj o náhrade trov konania vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.